

Antwoord GS

Methode van begrenzing Nieuwe Hollandse Waterlinie.

De begrenzing geeft aan welke gebieden, structuren en elementen onderdeel uit gaan maken van het werelderfgoed. Dit gebied krijgt bij aanwijzing de UNESCO werelderfgoed status en is het gebied waarvoor de samenwerkende provincies (bestuurlijk vertegenwoordigd in de Liniecommissie) de verantwoordelijkheid als siteholder nemen. Bovendien is dit het gebied waarvoor het ruimtelijk werelderfgoed beleid van de betrokken provincies, gemeenten en waterschappen geldt. Bij het opstellen van de begrenzing zijn verschillende varianten afgewogen. Daarbij is expliciet rekening gehouden met het advies van de International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) dat is opgesteld eind 2015. ICOMOS geldt als vast en gezaghebbend adviesorgaan van het UNESCO werelderfgoed comité. Ze gaf als aanbevelingen om een landschappelijke analyse op te stellen, onderzoek te doen naar noodzaak van bufferzones en zoveel mogelijk aan te sluiten bij de gehanteerde begrenzing van de Stelling van Amsterdam (Werelderfgoed sinds 1996).

Bij de Stelling van Amsterdam is de hoofdverdedigingslijn van forten en andere verdedigingswerken samen met een ruime zone daaromheen aangewezen als werelderfgoed. Er is ten tijde van de nominatie niet gekozen om de volledige inundatiegebieden onderdeel te maken van dit werelderfgoed. Inundatie – het onder water zetten van land- is wat een waterlinie zo bijzonder maakt ten opzichte van andere militaire verdedigingslijnes. Het argument was dat het omliggende gebied veel ruimtelijke dynamiek kent en de verwachting was dat een duurzame instandhouding voor deze gebieden niet gegarandeerd kon worden. Bovendien is er niet een bufferzone rond de Stelling aangewezen, omdat er toen in 1996 geen specifieke UNESCO-richtlijnen voor waren. Een bufferzone maakt officieel geen deel uit van het werelderfgoed gebied, maar dient als aanvullende bescherming op het gebied rondom het werelderfgoed. In de meest actuele UNESCO-richtlijnen zijn bufferzones niet verplicht, maar worden ze wel sterk aanbevolen.

De Liniecommissie stelt voor om de inundatiekommen van de NHW volledig mee te nemen bij de begrenzing en geen bufferzone toe te voegen. De argumentatie hiervoor is:

- De inundatiekommen zijn een essentieel kenmerk van de Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- In de Nieuwe Hollandse Waterlinie is sprake van complete en gave inundatiekommen die het totale verhaal kunnen vertellen, het is daarmee een toegevoegde waarde ten opzichte van het verhaal van de Stelling van Amsterdam;
- De voorgestelde begrenzing blijft binnen de indicatieve grens van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Art. 2.13, Basso; 2011) en de uitwerking daarvan in de huidige provinciale verordeningen;
- Met de keuze om de inundatiegebieden mee te nemen ontstaat voor alle betrokken partijen een herkenbare grens, die voldoende bescherming biedt om het erfgoed duurzaam in stand te houden volgens de richtlijnen van UNESCO;
- Bestaande beschermingsregimes rondom de NHW bieden voldoende bescherming tegen grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen. Deze regimes stellen aan ruimtelijke ontwikkelingen zodanige eisen, dat behoud van het erfgoed daarmee geborgd is.
- Daarnaast worden aan ruimtelijke ontwikkelingen kwaliteitseisen gesteld, waarbij bij nieuwe ontwikkelingen rekening gehouden moet worden met de kernkwaliteiten van het landschap.

Met de voorgestelde methode van begrenzing wordt aan gegeven welke gebieden, structuren en elementen onderdeel uit gaan maken van het werelderfgoed. Dit gebied krijgt bij aanwijzing de UNESCO werelderfgoed status.